

UCHWAŁA Nr 224/LVI/25
Zarządu Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 24 października 2025 r

w sprawie odwołania dyrektora Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie

Na podstawie art. 32 ust. 2 pkt 5 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), art. 15 ust.1 i ust. 6 pkt 3 ustawy z 25.10.1991. r o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87) oraz art. 70 ustawy z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277),

Zarząd Powiatu Żyrardowskiego uchwala co następuje:

§ 1. Odwołuje się Pana Arkadiusza Sowę ze stanowiska dyrektora Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie.

§ 2. Powodem odwołania jest naruszenie przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem szczegółowo wskazane w uzasadnieniu uchwały.

§ 3. Odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę w rozumieniu kodeksu pracy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Żyrardowskiego:

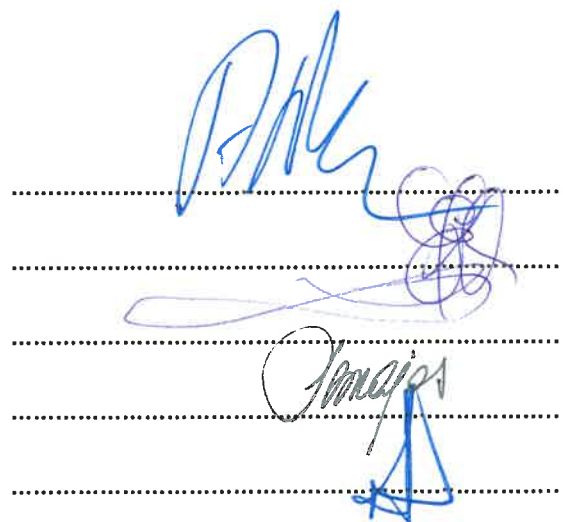
Andrzej Wilk - Przewodniczący Zarządu

Ewa Springer - Kakiet – Wicestarosta

Błażej Zawadzki - Członek Zarządu

Beata Sznajder – Członek Zarządu

Michał Staniak - Członek Zarządu

The image shows four blue ink signatures written on horizontal dotted lines. The signatures are stylized and appear to be handwritten. The first signature is the largest and most prominent, followed by three smaller ones below it.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR 224/LVI/25
ZARZĄDU POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO
z dnia 24 października 2025 r.

w sprawie odwołania dyrektora Muzeum Mazowsza Zachodniego w Żyrardowie

W wyniku przeprowadzonego audytu wewnętrznego w Muzeum Mazowsza Zachodniego w sprawozdaniu z audytu z dnia 30.07.2025 r. stwierdzono szereg poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu instytucji pod kierownictwem obecnego **Dyrektora – Pana Arkadiusza Sowy**. Ustalone naruszenia przepisów prawa oraz standardów organizacyjnych wymagają podjęcia zdecydowanych działań naprawczych i kadrowych. Poniżej przedstawiono najistotniejsze zidentyfikowane nieprawidłowości:

- Naruszenie art. 32a ust. 4 ustawy o muzeach – na stanowisku asystenta zatrudniono osobę posiadającą wykształcenie średnie, podczas gdy ustawa wymaga posiadania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.
- Naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy o muzeach – stwierdzono rozbieżności między informacjami o opłatach za bilety zamieszczonymi na stronie internetowej muzeum a zarządzeniami dyrektora.
- Naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach – przyjęta instrukcja kancelaryjna nie została uzgodniona z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych; nie wprowadzono instrukcji dotyczących archiwum zakładowego oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt.
- Naruszenie § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ewidencjonowania zabytków w muzeach – niezaewidencjonowano łącznie 1130 obiektów (w tym 390 z ikonografii, 100 w bibliotece, 40 z zakresu sztuki, 600 z dziedziny archeologii). Szczególnie rażący jest brak działań w zakresie ewidencji i naukowego opracowania zabytków archeologicznych.
- System elektroniczny MONA obejmuje jedynie ok. 30% muzealiów; główną ewidencję wciąż stanowią papierowe księgi, niektóre prowadzone od lat 70. XX wieku.
- Brak dokumentacji badań archeologicznych oraz innych badań terenowych – naruszenie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia dot. ewidencjonowania zabytków.
- Niektóre karty ewidencyjne nie zawierają informacji o miejscu przechowywania i dokumentacji wizualnej, co jest niezgodne z § 7 ust. 1 rozporządzenia. W audycie nie okazano dwóch muzealiów z wylosowanej próby; przekazano zdjęcie misy w stanie destrukcji.

- Naruszenie § 3 ust. 4 rozporządzenia – w księgach inwentarzowych dokonywano wpisów ołówkiem, używano korektora; poprawki nie były wprowadzane zgodnie z przepisami (czerwonym atramentem i podpisem).
- Naruszenie § 3 ust. 5 rozporządzenia – nie przeprowadzono komisyjnej kontroli zgodności wpisów dokumentacji ewidencyjnej ze stanem faktycznym zbiorów w wymaganym terminie.
- Naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia – brak protokołów przekazania muzealiów przy wypożyczeniach do Muzeum Narodowego w Poznaniu oraz na wystawy organizowane przez Miasto Żyrardów i ŚZŻAK „Żaba” w Żyrardowie.
- Naruszenie art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości – nieprawidłowości dotyczące częstotliwości inwentaryzacji, dokumentowania, rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych oraz sposobu ich przeprowadzania. Nie wyjaśniono niedoborów 110 obiektów stwierdzonych podczas inwentaryzacji w 2020 roku.
- Naruszenie art. 74 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy o rachunkowości – księgi rachunkowe roku 2020 nie są przechowywane zgodnie z przepisami; brak możliwości odzyskania danych po zmianie programu księgowego.
- Naruszenia w zakresie zabezpieczeń zbiorów muzealnych:
- Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego nie zawiera wszystkich wymaganych elementów (np. sposobu ewakuacji zbiorów).
- Plan ochrony muzeum jest niekompletny.
- Brak przeprowadzania rzetelnych, obligatoryjnych rocznych przeglądów i analiz stanu zabezpieczeń, brak dokumentacji dotyczącej analiz.
- Brak wiedzy pracowników na temat stanu zabezpieczeń, brak analiz zleconych na zewnątrz.
- Ochroną fizyczną zajmują się również pomoce muzealne, co jest niezgodne z przepisami.

Nieprzestrzeganie art. 6 w zw. z art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej – nie zamieszcza się wszystkich wymaganych informacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Dodatkowo poza sprawozdaniem z audytu należy zauważyć, że zgodnie z art. 15 ust. 5a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej instytucja kultury zobowiązana jest umieścić na swojej stronie internetowej program działania instytucji w terminie 7 dni od dnia powołania Dyrektora. Na stronie podmiotowej BIP Muzeum Mazowsza Zachodniego do dzisiaj wywieszony jest program, który został opublikowany 14.04.2025 r. a więc około półtora roku po powołaniu na stanowisko Dyrektora Muzeum Pana Arkadiusza Sowy, co stanowi naruszenie wyżej wymienionego przepisu.

Powyższe nieprawidłowości, w tym liczne naruszenia ustaw i rozporządzeń, rażąco odbiegają od standardów funkcjonowania instytucji kultury i wymagają natychmiastowej reakcji.

Działając zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej Zarząd Powiatu Żyrardowskiego zwrócił się o wydanie opinii w przedmiocie odwołania Pana Arkadiusza Sowy. Co istotne, żadna z opinii nie wyrażała sprzeciwu wobec odwołania Pana Arkadiusza Sowy z funkcji Dyrektora Muzeum.

Dodatkowo zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej Zarząd Powiatu zwrócił się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wyrażenie opinii w przedmiocie odwołania.

Po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania Minister pozytywnie zaopiniował zamiar odwołania Pana Arkadiusza Sowy.

PRZEWODNICZĄCY
ZARZĄDU POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO
Andrzej Wilk